

B. om sitt hus, ställa i ordning sina husliga angelägenheter; (fig.) bereda sig att dö och förordna om sin sista vilja. — *Syn.* Utträta, Anstalta. — 2) a) Sjelf eller genom bud gifva en handtverkare, fabriker, o. s. v., uppdrag att förfärdiga arbeten, tillverka varor; aftala med någon, eller gifva tillsägelse om erhållande af en sak emot betalning. *B. något hos, af någon.* *B. en rock hos skräddaren.* *B. varor hos en köpman.* *B. hästar, rum.* *B. hästar och vagn.* *B. en bål punsch, en sexa.* — *Syn.* Tinga, Betinga, Requirera. — b) Låta kalla någon att infinna sig i och för något visst ändamål. *B. någon att komma till sig på utsatt tid.* *B. till sig doktor, barnmorska, skräddare, skomakare, o. s. v.* — *Syn.* Låta kalla, Efterskicka. — c) Vidtala en person att emot betalning utträta något för ens räkning. Säges i dålig mening. *B. folk att skymfa, lura på någon.* *B. falska vittnen, vidtala personer att emot betalning vittna falskt.*

BESTÄLLANDE, n. 4. Handlingen, då man beställer (hem. 2. a. o. c.) *Kläders, varors, hästars b. B. af rum. Falska vittnens b.*

BESTÄLDT, a. p. 2. neutr. — *äldt.* Är egentl. part. pass. af *Beställa* och brukas som sådant i alla dess bemärkelser, t. ex.: *Saken är nu b. b-lida varor, arbeten, hästar, vittnen, o. s. v.* Såsom rent adjectiv förekommer endast neutrum *Bestäldt* i meningen af: beskaffadt, äfv. fulländadt, gjordt, förbi, slut, t. ex.: *Det är väl, dåligt, illa, slätt b-ltd med honom, med den saken.* Nu är det *b-ltd*, nu är det slut. *Det är b-ltd med honom, förbi, ute, gjordt med honom.*

BESTÄLLNING, f. 2. 1) (föga brukl.) Se *Beställande*. — 2) Uppdrag att förfärdiga arbete, varor emot betalning. *Gifva någon en b. Fabrikör N. har nyss fått flera b-ar. Arbeta på b., d. v. s. icke hafva försäljningsbod för sina tillverkningar.* — *Syn.* Requisition. — 3) Bestäldt arbete; beställda varor. *B-en bör vara färdig om åtta dagar.* — 4) Syssla af lägre slag, underordnad befattning. *Hafva en b. vid krigskommissariatet.* Bildar en mängd sammansättningar, t. ex. Vaktmästar-beställning, m. fl. — *Syn.* Se *Tjenst*.

BESTÄLLNINGSHEMMAN, n. 5. (kameral.) Ett slags löningshemman vid infanteri-regementena.

BESTÄLLSAM, a. 2. 1) Ifrig i uppdragna, anbefallda göromåls uträttande. *Hvad har han nu fått att göra, estersom han är så b., ser så b. ut?* — 2) Ifrig att vara till tjenst, mån att ställa sig in. *Du skulle sett, så b. han var att hjälpa till.* *Han är alltid mycket b., när det ges något att förtjena.* (Iron.) *Hvem har varit så b. och gjort mig det sprattlet?* — *Syn.* Beskäftig, Inställsam, Angelägen, Fjäsig. — 3) Fjeskig, fjeskande. *En b. tok.*

BESTÄLLSAMHET, f. 3. Egenskapen att vara beställsam. — *Syn.* a) Ifver. b) Beskäftighet, Inställsamhet, Fjäsighet. c) Fjeskighet, Fjeskande, Fjesk.

BESTÄLLSAMT, adv. På ett beställsam sätt, med beställsamhet.

BESTÄMBAR, a. 2. (nytt ord) Som kan bestämmas. Brukas mest i vetenskaplig stil.

BESTÄMD, a. p. 2. 1) a) (log. o. i allm.) Till omfång, innehåll noga begränsad: klar, viss, gifven. *B-a föreställningar, idéer, begrepp, ord. Tala i b-a ordalag. B-t antal, pris. B. inkomst, summa.* — b) om tid) Utsatt, fastställd. *På b. tid, timma, dag.* — c) (om ort) Dit man blifvit anbefalld eller ännat begifva sig. *Anlända till*

b. ort. — d) Som ej kan bestridas, afgjord, fast, viss, säker, klar, tydlig. *B-a bevis. B-t löfte, beslut, resultat. Hafva b-a grundsatser. En b. tänke om en sak.* — 2) a) (om person) Som har fasta grundsatser och en fast vilja; som vet hvad man vill; som ej vacklar hit och dit. *Han är mycket b.* — b) (om sak) Som uttrycker bestämdhet. *B. karakter, vilja; b-t lynne, sinnelag; b. blick, min, ton, uppsyn, fysionomi. B-a drag.* — *Syn.* Fast, Afgjord, Positiv, Beslutsam.

BESTÄMDHET, f. 3. Egenskapen att vara bestämd. — *Syn.* Visshet, Säkerhet; Noggrannhet, Tydlighet, Klarhet; Beslutsambhet, Fasthet.

BESTÄMDT, adv. 1) På bestämdt sätt, med bestämdhet. *B. utsätta dagen för sin resa.* — 2) Obestriddigt, oemotsägligt, utan all fråga, med visshet. *Det är b. säkert, att vi få krig.* *Han är b. en stor slyngel. Hon är b. den vackraste på hela balen.*

BESTÄMMA, v. a. 3. 1) (i allm.) Till omfång, innehåll, storlek eller mängd begränsa; fastställa vissa gränser för. *B. vidden, längden af en klädning. B. ingredienserna af en blandning. B. varupriset, penningvärdet. B. antalet af gästerna.* — *Syn.* Fastställa, Reglera. — 2) (log.) *B. ett begrepp*, med vissa uppgifna kännetecken begränsa dess omfång. — 3) Fastställa något, till efterrättelse för sig sjelf eller för andra. *B. sin mening, sin tanke om en sak. B. tid och ort. B. en dag, en viss dag. Domaren äger att b. beloppet af rättegångskostnaderna.* — *Syn.* Fastställa, Utsätta, Berama. — 4) Afgöra, verka afgörande på. *Detta kommer att b. företagets utgång. Hans öde är ännu icke b-mtd. Vårt närvarande lif b-mer vårt tillkommande.* — 5) Ämna, egna (till), besluta (öfver). *Förblif på den plats, naturen åt dig b-ämt. B. sin son för, till handeln, till embetsman. B. någon till sin efterträdare. Veta vi väl, hvartill ödet oss b-ämt? hvad öfver oss ödet beslutat. (Teol.) B. till salighet, till fördömelse*, på förhand besluta, att vissa menniskor skola blifva saliga, andra fördömda. I handelsstil säges ett fartyg vara *b-ämtd till en viss ort*, då kaptenen fått order af sina redare att dit afgesla; ordet brukas i denna mening icke gena, utom i part. pass. — 6) Anslå (penningar) till något visst ändamål. *B. 100 R:dr till lön åt någon. B. lönen till 100 R:dr. B. 1000 R:dr till resekostnader för någon.* — *Syn.* Anslå. — 7) Förmå att fatta beslut. *Det är han, som b-ämde mig att skriva till er. Denna nyhet b-ämde honom. Det fordrades just en sådan händelse att b. honom till handling.* Reflexivt säges *B. sig*, besluta sig, t. ex.: *B. sig för en resa, för resan, till att resa. Då b-ämde jag mig ändtligen att gå.* — *Syn.* Se *Förmå*.

BESTÄMMANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man bestämmer. — 2) Hvad som blifvit bestämdt. *Man bör icke ändra stiftarens b.*

BESTÄMMELSE, f. 2. 1) Det, hvartill en menniska eller sak är ämnad: a) Hvad Försynen öfver någon beslutat. *Det var Luthers b. att blifva reformator i religionen. Somliga menniskors b. synes vara blott att lida.* — *Syn.* Skickelse, Öde. — b) Yrke eller göromål, hvartill man blifvit bestämd. *Ynglingens b. är för krigsståndet.* — c) Platsen, der någon skall utföva sitt yrke, sin befattning; äfv. plats, dit ett fartyg skall afgå. *Jag afreser i morgon till min b.*